

Posudek na diplomovou práci

Michal Šmíd

Uživací práva k půdě

Posuzovaná práce má 67 stran textu z celkových 82 stran a byla odevzdána na počátku ledna 2012.

Téma a obsah práce jsou zaměřeny na problematiku užívacích práv k půdě dle dřívější, platné a po vydání nového občanského zákoníka i dle budoucí právní úpravy. Tuto problematiku lze považovat též vzhledem k převažujícímu užívání půdy na základě užívacích práv za společensky závažnou a vysoce aktuální.

Téma práce klade z širší záběru v něm sledované tématiky vyšší nároky na obeznámení se s problematikou užívacích práv, neboť si vyžádalo znalost celkové (včetně předpokládané budoucí) a nejen platné právní úpravy.

Práce je rozdělena vedle úvodu a závěru do sedmi základních bodů, přičemž na podstatu tématu jsou zaměřeny body 5 - 7. Po ne zcela zdařilém vymezení pojmů v bodě 1 zařadil autor do bodu dvě historie pozemkových reforem, která do tématu práce vůbec nezapadá. Poměrně zdařilý je výklad o vývoji užívacích práv k půdě, který však postrádá zmínku o užívacích právech před rokem 1948 (též v souvislosti s navrhovanou úpravou budoucí). Rovněž výklad o transformaci užívacích práv v bodu 4 má v práci plně opodstatnění. K meritu práce patří poměrně rozsáhlý výklad o nájmu půdy, se snahou autora přiblížit v něm úpravu navrhovanou v novém občanském zákoníku a úpravu slovenskou. Podstatně stručnější je již výklad o výpůjčce v bodě 6 a problematický výklad o veřejnoprávních užívacích institucích v bodě 7.

Obsah práce je značně nevyrovnaný a na mnoha místech jsou v jeho textu chyby, které většinou pramení z nedostatečného pochopení podstaty věci, která se projevuje v povrchnosti výkladu a nedůslednosti ve vyjadřování myšlenek. Ve výkladu základních pojmů tak není správně rozlišena půda jako zemský povrch a půda jako hmotný substrát, dochází ke směšování pojmů půda a pozemek a k nesprávnému označení významu pojmu parcela (str. 7 a 8). Na straně 10 se tvrdí, že není možné, aby k témuž pozemku existovala dvě hlavní užívací práva, které autor zaměňuje s oprávněními uživatele *ius utendi et fruendi*. V bodu 3 schází zmínka o tom, že obsah užívacích práv stanovil zákon a nikoli smlouva a do užívacích institucí k soukromé půdě jsou zahrnuty dočasné užívání, náhradní užívání a záhumenky, které byly též na státní půdě. Na některých místech není zase obsah bodů náležitě koordinován, např. výklad na str. 30 byl opomenut na str.33 u zániku práva trvalého užívání. Na str. 45 se tvrdí, že dlouhodobé nájmy prý mají věcněprávní účinky a na str.46, že každý nájem se podle § 676 OZ prodlužuje za sjednaných podmínek nejvýše o 1 rok. Obecné užívání lesů podle § 19 lesního zákona se na str.50 považuje užívací právo, což autor ne jiném místě práce vyvrací. V bodě 7 práce jsou uvedeny tzv. veřejnoprávní užívací instituce a není vysvětleno, proč je autor považuje za veřejnoprávní a chybí i vysvětlení zda jde podle jejich obsahu o užívací instituce. Ačkoliv jsou v práci použité prameny často citovány, objevují se v ní četná tvrzení zásadního významu, bez odkazu na pramen, z něhož je autor čerpal (viz např. výklad o nájmu str. 35 – 43).

Způsob zpracování jinak myšlenkově bohatého obsahu činí z posuzované práce dílo jen průměrné až slabší úrovně.

Návrh klasifikace a doporučení:

Po obsahové i formální stránce hodnotím **jako práci dobrou** a jako takovou ji **doporučuji k obhajobě**.

Při její obhajobě by měl diplomant odpovědět na následující otázky:

- 1) Co je příčinou oddělování vlastnického práva od užívání půdy?
- 2) Co je určujícím faktorem pro stanovení výše nájemného?

V Praze dne 6. 1. 2012

Doc. JUDr. Jaroslav Drobník, CSc.
oponent